

DEPENDÈNCIA

El govern espanyol rectifica i planteja ara residències de 90 places

Les famílies protesten per la retallada del mínim de personal als centres

MARTA RODRÍGUEZ CARRERA
BARCELONA

El govern espanyol s'autoesmena i proposa ara que les futures residències tinguin un màxim de 90 places i no de 50, com havia plantejat anteriorment a la taula de diàleg social per dissenyar com han de ser els geriàtrics del futur. És l'última de les propostes del ministeri de Drets Socials, que negocia, separatament, amb patronals i sindicats, d'una banda, i amb entitats i familiars, de l'altra, quins han de ser els criteris mínims que s'han d'exigir per autoritzar els nous centres.

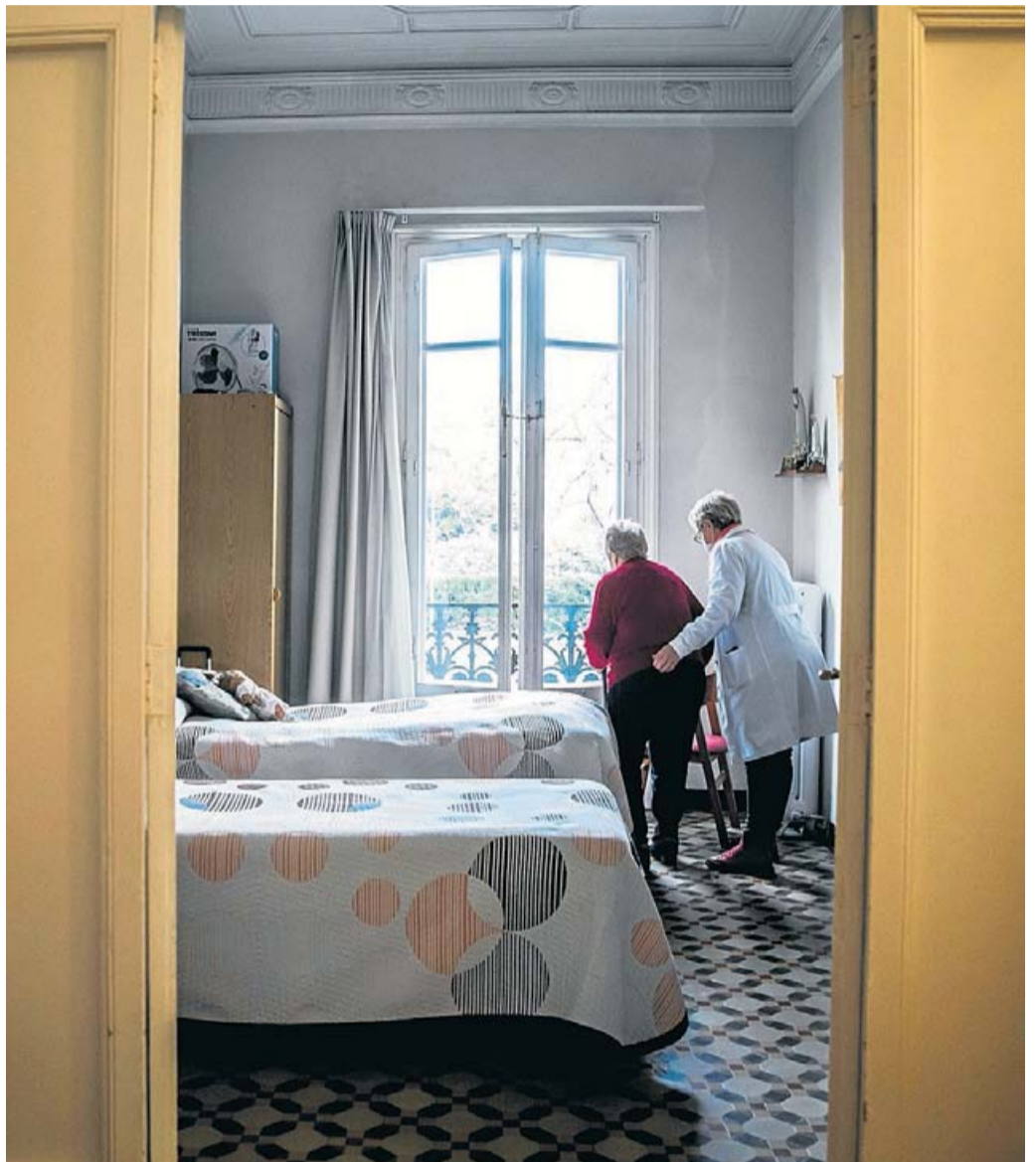
En l'últim esborrany, al qual ha tingut accés l'ARA, el ministeri rebaixa les pretensions inicials d'empetir les residències per eliminar els macrogeriàtrics actuals: tot i que en un principi havia acceptat limitar a 50 les places permesses, ara gairebé es dobla l'aforament i passa a un màxim de 90. La proposta no agrada a les entitats que representen les famílies, que l'atribueixen a la pressió de les patronals. Per als centres ja construïts encara falta decidir el calendari d'adaptació, que en principi consistirà en dividir-lo per crear "unitats funcionals independents entre si" amb capacitat inferior als 90 usuaris.

Per contra, per a la presidenta del Cercle Empresarial d'Atenció a les Persones i la patronal catalana ACRA, Cinta Pascual, els aforaments actuals són més òptims per poder redimensionar les residències que ja estan obertes per adaptar-se al nou model, i valora que s'opti per l'anomenat *model nòrdic*, tot i que qüestiona que el ministeri se centri només en la definició de criteris sense adjuntar una memòria econòmica que en calculi el cost. "El paper tot ho aguanta, però es fan propostes de 5.000 euros per plaça, mentre que ara la Generalitat en paga 1.948".

Intimitat i banys

El text assenyalava que almenys un 65% de les habitacions dels nous geriàtrics hauran de ser individuals i, pel que fa als vells, un 35%. I en totes caldrà un accés directe a un bany adaptat. L'objectiu és reforçar el concepte que les residències són les llars dels usuaris i, així, l'espai es distribuirà amb unitats de convivència de només 15 persones, amb espais comuns (cuina, jardí, menjador, sala d'estar, etc.) i individuals i amb més intimitat.

Però l'aspecte que més "ha indignat" les entitats de les famílies organitzades són les ràtios fixades per als treballadors, perquè, al seu parer, "no es resol la falta endèmica del personal", que s'ha evidenciat com mai durant els dos anys de pandèmia, segons denuncia la presidenta

Una treballadora acompanyant una resident del centre geriàtric Nostra Senyora de Meritxell, a Barcelona, en una imatge d'arxiu. PERE VIRGILI

Reacció La patronal reclama que es faci un pressupost del pla

de la Coordinadora 5+1 i membre de La Plataforma, Maria José Carcelén, per a qui els "avenços" que recull el nou esborrany queden eclipsats perquè "no es garanteix una atenció digna" als usuaris.

Segons el pla, es milloren les ràtios de personal respecte a esborranys anteriors, però com que s'ha introduït en l'articulat que el nombre de professionals de primera atenció —bàsicament gerocultores— es calcularà "fins al límit del 80% de les places acreditades", les famílies temen que això representi en la pràctica comptar amb menys treballadors per tenir cura dels residents. Així, segons Carcelén, no s'arribaria a dues hores diàries d'atenció directa, lluny de les cinc que s'ofereixen a Alemanya i que s'admeten com a insuficients. Per a Pascual, en canvi, sí que hi ha increment de plantilles perquè es passa del 0,36 de l'esborrany previ a l'actual 0,41. Si fos així, a Catalunya no caldria tocar-hi res perquè la ràtio és ara del 0,42.

També en aquest esborrany desapareix l'esment als registres amb el

nivell i grau de dependència acreditats de cada resident. Això, adverteixen les famílies, pot facilitar que els centres reduïxin les ràtios de personal amb "l'excusa" que els seus usuaris només requereixen una atenció moderada. És una manera d'abaratir costos, en un moment en què a les residències només arriben les persones amb gran dependència i que no es poden mantenir a casa.

El ministeri insisteix que són esborranys de treball i que encara hi ha temps per introduir-hi més canvis abans que es traslladi al llarg del març al consell territorial, on hi ha presents les comunitats autònomes, que són les que en tenen les competències i les que hauran de traslladar els acords per adaptar-los a la seva realitat. De moment, les entitats de familiars no veuen clar donar-hi el sí si no s'atenen les seves demandes, i qualifiquen el procés de diàleg de "maquillatge" del govern espanyol, a qui acusen d'utilitzar-los per "blanquejar" les seves decisions.

01. L'Albert Dalmau recollint les caps per a tres mesos al BCN PrEP Point. 02. Una caps de comprimits de la profilaxi contra el VIH. CRISTINA CALDERER

que en alguns moments ha impossibilitat iniciar el tractament a nous usuaris. Ara hi ha unes 200 persones en llista d'espera, però entre els mesos d'abril i maig de l'any passat a Barcelona van arribar a ser un miler les qui no podien accedir-hi. Per sort, la xarxa d'unitats hospitalàries va permetre absorbir l'allau, en molts casos derivats d'aquests dos punts comunitaris. El problema, segons Pujol, és que només es poden assumir noves incorporacions si alguns usuaris abandonen, cosa que és molt poc freqüent, o si augmenta l'oferta de recursos, cosa que depèn de les autoritats. "Els pròxims mesos és possible que es repeteixi l'augment de la demanda", avisa.

Guillem Clua és un dels que s'hi han pogut sumar fa poc: com que mai ha volgut automedicar-se, ha hagut de passar gairebé un any per poder fer el tractament, que finalment va començar el mes passat. Creu que encara hi ha prejudicis entorn de l'ús d'aquesta pastilla, com ara que tothom que la pren és promiscu o "folla cada dia com un eixelebrat". "I tot el contrari: irresponsable seria no fer servir un medicament a l'abast, molt eficaç, amb uns criteris d'accés i controls mèdics molt escrupolosos, per estigma o desinformació", defensa. El dramaturg confia que la PrEP sigui només "una transició" cap a la vacuna i l'erradicació del virus. "Espero no haver-me-la de prendre fins als 70 anys!", diu. La PrEP és, també, beneficiosa en termes de cost i efectivitat per al sistema sanitari. A llarg termini, un estudi de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa i l'Hospital Germans Trias i Pujol calcula que es podrien estalviar 93 milions d'euros.